

### **Abstract: The Evaluation of the Free Basic Electricity Program**

Free Basic Electricity (FBE) program began in 2009 to support the low income households to access electricity. Currently, the FBE program exempts households with small meters that use no more than 50 units consistently for 3 months from paying that month's electricity bill. This study evaluates the impact of the FBE program along 5 dimensions: (i) accessibility to the program's benefit, (ii) benefit leakage, (iii) benefit adequacy, (iv) behavioral distortions induced by the program's incentive, and (v) distribution of the subsidy's burden.

We find that a majority of the target population have access to the current FBE's benefit. Furthermore, the behavioral distortions and subsidy burden from the program is considerably small. The main concerns of the current FBE program design is the adequacy of the benefit and benefit leakage to the non-poor households and/or households that are potentially second homes.

Given the above evaluation, we proposes 3 alternative policies that can help increase targeting accuracy, reduce leakage, and ensure benefit's adequacy. To improve the program's targeting, the government can combine information from the Government Welfare Program in 2017 with other large administrative data sets and verification from community's volunteers to screen for households that might be eligible for the benefit. To improve the benefit's adequacy, the government should consider giving a monthly allowance that can be applied towards any category of basic needs (e.g. water, electricity, transportation) so that the low-income households can allocate the subsidized allowance optimally.

### บทคัดย่อ โครงการประเมินนโยบายไฟฟ้าฟรีเพื่อผู้มีรายได้น้อย

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของมาตรการไฟฟ้าฟรี ซึ่งเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 และในปัจจุบันได้ให้สิทธิยกเว้นค่าไฟฟ้าแก่ครัวเรือนที่ติดมิเตอร์ขนาดเล็ก และใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 50 หน่วยต่อเดือน ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน โดยคณะผู้วิจัยได้ประเมินผลการดำเนินงานของมาตรการใน 5 มิติ ได้แก่ การเข้าถึงสิทธิ (accessibility), การรั่วไหลของสิทธิ (leakage), ความพอเพียงของสิทธิ (adequacy), การบิดเบือนพฤติกรรมที่เกิดจากสิทธิไฟฟ้าฟรี (distortion), และการกระจายภาระการอุดหนุน (subsidy burden)

ผลการวิเคราะห์พบว่ามาตรการไฟฟ้าฟรีในปัจจุบัน เข้าถึงครัวเรือนรายได้น้อยได้ค่อนข้างดี ไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือนพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าที่สูงมากนัก และไม่สร้างภาระการอุดหนุนต่อหน่วยไฟฟ้าที่สูงจนเกินไป อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่ากังวลก็คือ สิทธิไฟฟ้าฟรีในปัจจุบันอาจไม่เพียงพอกับความต้องการไฟฟ้าพื้นฐานของครัวเรือนรายได้น้อย และการรั่วไหลของสิทธิไปยังครัวเรือนที่ไม่ยากจน และ/หรือครัวเรือนที่เป็นบ้านหลังที่สองอาจยังมีมากอยู่

เนื่องจากไฟฟ้าถือเป็นความต้องการพื้นฐานในปัจจุบัน มาตรการอุดหนุนค่าไฟฟ้าสำหรับครัวเรือนรายได้น้อย จึงยังคงมีความจำเป็นอยู่ แต่ควรได้รับการปรับปรุงวิธีการคัดกรองผู้ได้รับสิทธิและรูปแบบการให้สิทธิ เพื่อเพิ่มการเข้าถึง ลดการรั่วไหล และเพิ่มความพอเพียงของสิทธิ ซึ่งเป็นข้อกังวลหลักจากการประเมินผลการดำเนินงานข้างต้น ในการปรับปรุงวิธีการคัดกรอง รัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลการลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อย ปี พ.ศ. 2560 ประกอบกับข้อมูลการบริหารจัดการขนาดใหญ่ที่สะท้อนพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมทั้งการสอบถามจากแหล่งข้อมูลระดับชุมชน (เช่น อสม.) เพื่อให้การระบุตัวผู้ได้รับสิทธิเป็นไปอย่างแม่นยำมากที่สุด ส่วนการปรับปรุงด้านรูปแบบการให้สิทธิ รัฐบาลอาจพิจารณาการช่วยเหลือค่าครองชีพแบบเหมาจ่าย (lump sum) โดยไม่แยกหมวดค่าใช้จ่าย เพื่อให้ครัวเรือนรายได้น้อยสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายและเงินอุดหนุนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละครัวเรือนได้